

7/1860

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00.610 -38457
Konu : Soru Önergesi

03/03/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 13/02/2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7661 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın 7/1860 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:
Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÇETİN SOYSAL'IN 7/1860 ESAS NO'LU SORU
ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Bayındırlık Komisyonu'nun 18/01/2008 tarihli 261 sayılı raporuyla yapılan plan tadilatı ve Koruma Kurulu Kararı sonucunda Vezneciler'de 250 yıllık Acemioğlanlar Hamamı ticaret alanı ve alışveriş merkezi haline getiriliyor.

Bestekar Dede Efendi'nin ailesine ait yapı 1800'lu yıllardan bugüne ulaşan tek yapı olma özelliğine sahiptir.

Onaylanan planda hamam alanı ayrı, ticaret alanı ayrı olacaktır. Koruma Kurulu Kararında ve onaylanan planda arsanın yarısı ticaret, yarısı hamam alanı olarak ayrılacaktır denmektedir. İlgilisi de itiraz dilekçesindeki talebi bu yöndedir halbuki alanın tamamı otel olarak yapılmıştır dolayısı ile hamam yok edilmiştir.

Söz konusu alan 22 Ağustos 2005 yılında imar aykırılığı olduğu için yapı tatil tutanağı tutulmuş, hamam alanının ihlali nedeniyle İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi'ne dava açılmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Bayındırlık Komisyonu'nun 2007/7333 sayılı dosyasıyla işlem gören plan tadilatı raporunda Planlama Müdürlüğü olumsuz görüş bildirmiştir. Ayrıca Ulaşım Planlama Müdürlüğü'nün de bölgesel ulaşım sistemine yük getireceği gerekçesiyle olumsuz görüşü raporda mevcuttur.

Bu çerçevede:

SORU 1: 2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul'da, tarihin korunması açısından İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Bayındırlık Komisyonu'nun keyfi uygulamalarının önüne nasıl geçilecektir?

SORU 2: Üyelerinden 5 tanesinin Bakanlığınızın atadığı koruma kurulunun verdiği kararı doğru buluyor musunuz?

CEVAP 1-2: Konuyla ilgili kurul kararları ve gelişmeler hakkında bilgi vermek gerekmektedir. İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Balabanağa Mahallesi, Şehzade Caddesi, 118 pafta, 922 ada, 119 parselde bulunan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 09/09/1972 gün ve 6652 sayılı kararıyla tescilli Acemioğlanlar Hamamı, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 12/07/1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen kentsel ve tarihi sit alanı içerisinde kalmaktadır.

Anılan taşınmaz Tarihi Yarımada Koruma Amaçlı İmar Planlarında 2. derece koruma bölgesinde ve hamam alanında kalmakta olup, 119 parselde korunması gerekli kültür varlığı yapı lejandı yer almakta, bu lejantla yapı dışında H:9.50 irtifalı yapılaşma öngörülmüştür.

İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 26/03/1997 gün ve 8540 sayılı kararıyla Acemioğlanlar Hamamına ait rölöve-restitüsyon ve parsele ilişkin avan proje onaylanmış, 24/04/2002 gün ve 13849 sayılı karar ile koruma grubu II olarak belirlenmiş, 06/11/2002 gün ve 14404 sayılı kararla uygun bulunan tadilat projesinde yapı hamam+büro+dükkan birimleri ile kullanılmış, kagir hamam yıkılmadan korunmuştur.

Söz konusu taşınmazda kurul onaylı projesine aykırı olarak inşai faaliyetlerin olduğunun tespit edilmesi üzerine alınan İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 06/12/2006 gün ve 816 sayılı kararı ile Acemioğlanlar Hamamı'nın bulunduğu yerde korunması gerekli kültür varlığı parselinde yapılan izinsiz uygulamalar hakkında 2863 sayılı yasanın 65. maddesi uyarınca İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuş ve Belediyesince yapılan işlemlerin sonucundan bilgi istenmesine karar verilmiştir.

Halen İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görev alanında bulunan Acemioğlanlar Hamamına ilişkin Kurul Müdürlüğünden alınan 08/01/2008 tarih ve 36 sayılı yazıda; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Kaçakçılık Bürosunca söz konusu taşınmazla ilgili soruşturmanın halen devam ettiğinin bildirildiği, Eminönü Belediye Başkanlığınca iki kez yapı tatil tutanağı tutulduğu ve İmar Kanununun 32. ve 42. maddelerine göre yasal işlemlere devam edildiğinin belirtildiği, Kurul Müdürlüğünün 14/08/2007 gün ve 1882 sayılı yazısı ile 119 parsel ile ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlandırılarak Kurula sunulmak üzere bilgi verilmesinin istenmesi üzerine, Eminönü Belediye Başkanlığınca konu hakkında yeni bir gelişme olması durumunda bilgi verileceğinin ifade edildiği, işlem dosyasından ayrıca İstanbul 9. Asliye Mahkemesinde 30/01/2008 tarihinde 2863 sayılı yasaya muhalefet suçundan 2007/581 esasla açılan kamu davası ile ilgili bir duruşma olacağı ifade edilmiştir.

Söz konusu soru önergesi üzerine ilgili Kurul Müdürlüğünden alınan 21/02/2008 tarihli bilgi notunda özetle; Eminönü İlçesi, Balabanağa Mahallesi, Şehzade Caddesi, 118 pafta, 922 ada, 119 parsel ile ilişkin nazım imar planı değişikliği teklifinin değerlendirilerek konu hakkında görüş verilmesinin ilgilisinin tarihsiz başvurusu ile talep edilmesi üzerine, konunun 21/03/2005 tarih ve 501 sayılı, 20/06/2005 tarih ve 870 sayılı kurul kararları doğrultusunda değerlendirilmesi Kurul Müdürlüğünün 30/11/2006 tarih ve 2169 sayılı yazısı ile Eminönü Belediye Başkanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından istendiği, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının 20/09/2007 tarih ve 2007/15965 sayılı yazısı ile parsel ile ilişkin nazım imar planı değişikliği teklifinin Başkanlık Makamında imzada olduğu ve yapılan işlemlerin henüz sonuçlandırılmamış olduğu, bu tarihten sonra Kurulda değerlendirilmek üzere ilgili Kurul Müdürlüğüne herhangi bir başvuruda bulunulmadığı ifade edilmiştir.

Dolayısıyla konuya ilişkin alınan en son karar söz konusu taşınmazda kurul onaylı projesine aykırı olarak inşaat faaliyetlerin olduğunun tespit edilmesi üzerine alınan İstanbul IV Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 06/12/2006 gün ve 816 sayılı karardır. Bu karar ile de korunması gerekli kültür varlığı parselinde yapılan izinsiz uygulamalar hakkında 2863 sayılı Yasa uyarınca İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur.

SORU 3: İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar Komisyonu'nda benzer mahiyette 15'e yakın dosyanın Koruma Kurulu kararını beklediği duyurularımız arasındadır. Bu dosyalar için alınacak karar da aynı nitelikte mi olacaktır?

CEVAP 3: Koruma Kurulu Kararını beklediği ifade edilen dosyaların ne zaman görüşüleceğinin ve alınacak kararların hangi yönde olacağının şimdiden bilinmesi mümkün değildir.

SORU 4: Kadıköy’de bulunan Salı Pazarı’na ilişkin olarak 4 ay önceki koruma kurulu yeşil alan olması yönünde karar almıştır. Ancak kurul üyeleri değiştirilmiş ve yeni koruma kurulu söz konusu alan için farklı bir karar alarak, 125 bin m2 lik iş merkezinin önünü açmıştır. İstanbul Belediyesinin sunduğu projelerin aleyhine karar alan koruma kurulunun üyelerinin değiştirilmesi kültür varlıklarımızın korunmasında nasıl sonuçlar doğuracaktır?

CEVAP 4: Soru Önergesinde belirtilen Kadıköy’de bulunan Salı Pazarının yeşil alan olması yönünde Koruma Kurulunca alınmış herhangi bir karar bulunmamaktadır. Konuya ilişkin alınan kurul kararları aşağıda tarih ve sayılarla belirtilmiştir.

İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Osmanağa Mahallesi, 6 pafta, 1 ada, E:34, Y:66 parsel Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 12/03/1977 gün ve 9721 sayılı kararıyla Doğal Anıt olarak tescil edilmiş; Eski Kuşdili Çayırı olarak Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 19/06/1981 gün ve 12853 sayılı kararında Doğal Anıt olarak da tescil edilmiş, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 10/10/2002 gün ve 6462 sayılı kararında da III. Derece doğal sit alanı olarak değerlendirilmiştir.

İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 13/04/2007 gün ve 522 sayılı kararında; “İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, Osmanağa Mahallesi, 6 pafta, 1 ada, 66-67 parsellere ilişkin III. Derece Doğal Sit kararının devamına karar verilmiştir.

18/07/2007 gün ve 688 sayılı kararda; 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı incelendiğinde, özel proje alanı içersinde teklif edilen fonksiyon ve işlevlerin incelenmesi sonucunda uygun bulunduğu karar verilmiştir.

18/07/2007 gün ve 688 sayılı kararla; onaylanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planında uygun görülen fonksiyonlar açısından kentsel tasarım projesinin uygun bulunduğu ve bu doğrultuda hazırlanacak uygulama projesinin ilgili belediyesince tasdik edilebileceğine karar verilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 58. maddesinin (a) fıkrasında koruma bölge kurullarının Bakanlık temsilcisi beş üyesinin “Arkeoloji, sanat tarihi, hukuk, mimari ve şehir plancılığı konularında uzmanlaşmış kişiler arasından” seçileceği belirtilmiştir.

Bahsedilen bölgenin görev alanında kaldığı İstanbul V Numaralı Koruma Bölge Kurulu’nun soru önergesinin tarihi olan 30/01/2008 tarihi itibarıyla ve bu tarihten 4 ay önceki üyelerinin durumları incelendiğinde 3 üyelikte değişiklik yapıldığı görülmüştür. Bu 3 üyeden biri kendi isteğiyle kurul üyeliğinden istifa etmiş, diğerinin görevi Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığı’nın raporu doğrultusunda sonlandırılmıştır. Son üyenin ise 2007 yılı Mart ayında görevine son verilmiş, ancak açtığı mahkemeyi kazanarak, 2007 yılının Aralık ayında tekrar görevine iade edilmiştir.